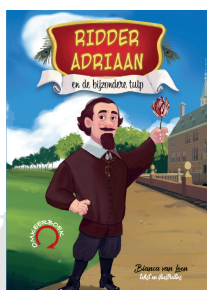

Inhoud

Het fotoalbum van slager Willem Roggeveen	3
<i>Anja Kroon</i>	
Jeanne van Lennep: levensecht op de Algemene Begraafplaats	8
<i>Marc de Bruijn</i>	
Piet Wiegman	14
<i>Carla van der Stap</i>	
Met een stopbord midden in het drukke verkeer	21
<i>Marloes van Buuren</i>	
Wonen en werken aan de Schoollaan	25
<i>Martin Bunnik</i>	
De Binnenweg, ouder dan de Herenweg?	31
<i>Martin Bunnik</i>	
Voetbalclub RCH 110 jaar	34
<i>Harry Opheikens</i>	
Spaans theater in Haarlem en Heemstede	36
<i>Frans R.E. Blom</i>	
Veel veranderd aan de haven	42
<i>Marloes van Buuren</i>	
Adriaan Pauw 2020, én 2021	44
Van het bestuur	47
Illustratieverantwoording	52

Van de voorzitter

Goede vooruitzichten

We willen het er eigenlijk niet meer over hebben, over corona. Gelukkig is er nu een start gemaakt met vaccineren. Het zou toch prachtig zijn als wij eind april, begin mei de tentoonstelling 75 + 1 jaar na de Tweede Wereldoorlog in het Pomphuis kunnen openstellen. We houden u op de hoogte via de nieuwsbrief en op de website.

De eerste *HeerlijkHeden* van 2021 bevat weer tal van interessante artikelen. Neem het artikel over 'Het fotoalbum van slager Roggeveen' aan de Raadhuisstraat met prachtige foto's waarop veel te zien is. De Raadhuisstraat en Binnenweg hebben sowieso een rijke historie. Wilt u er meer over lezen? In 2010 maakte de HVHB het boek *Binnenweg & Raadhuisstraat* en dat is nog te koop bij de HVHB en in de boekhandel.

Eerder heb ik u al verteld dat wij onze website aan het vernieuwen zijn. We gingen door het leven als hv-hb.nl. Nu hebben we het domein hvhb – dus zonder streepje – kunnen registreren. In februari introduceren we dan ook de nieuwe www.hvhb.nl website, eigentijdser van aanzien en aangepast voor gebruik op smartphone en tablet. (Via het oude adres blijven we ook vindbaar.)

We zijn heel blij dat we in deze bijzondere tijd nog altijd nieuwe leden mogen verwelkomen. En we hopen dat onze lezers ook andere bewoners van hun straat of wijk warm proberen te maken voor de HVHB. Een abonnement op *HeerlijkHeden* cadeau geven kan natuurlijk ook. U kunt terecht op administratie@hv-hb.nl.

Voor nu veel leesplezier!

Ronald Huigen

houten hakblok waar de slager ter plekke het vlees afsneed. Een toonbank was er nog niet.

Dat Willem ambitieus was, blijkt bovendien uit het feit dat hij zijn vee instuurde voor tentoonstellingen. Zo kreeg een van zijn stieren in 1925 op de Paastentoonstelling in Zaandam een eervolle vermelding. Slager Roggeveen heeft het slagersvak tot zijn pensioen in 1931 uitgeoefend. In dat jaar nam

Kees Vedder de zaak over. De naam Roggeveen was een begrip geworden want Vedder gebruikte die naam daarna nog een aantal jaren in zijn advertenties.

Familie

Willem Roggeveen was al begonnen met zijn slagersbedrijf toen hij op 29 november 1900 in Heemstede trouwde met de Friese Trijntje Dijkstra (1874-1949).

► Willem Roggeveen bij de werkbank in zijn hygiënisch betegelde winkel. Een toonbank kenden slagerijen aan het begin van de 20ste eeuw nog niet. Circa 1921.

▲ Jeanne van Lennep, portretfoto gemaakt in Parijs, ca. 1925.

ze de wintermaanden samen met haar moeder in Cannes doorbracht, want ze reisde op 1 april van Cannes naar Parijs, waar ze bij haar moeder inwoonde op de Rue Vernet.

Een auto-ongeluk bij het Meer van Laffrey

Het was begin april 1928 voorpagina-nieuws in de Franse dagbladen.

Een auto-ongeluk op de Route Napoléon waarbij een jonge vrouw, echtgenote van een minister, op een gruwelijke manier omkwam. Ze lag in scheiding met haar man. Wat was haar relatie met de andere passagier, een Bulgaarse industrieel, die slechts licht gewond raakte?

Jeanne Guerra Duval-van Lennep reisde op zondag 1 april 1928 van Cannes naar Parijs. Ze had niet de trein genomen, maar een taxi, die bestuurd werd door Paul Vivet, taxichauffeur uit de Franse hoofdstad. In de taxi reed een andere passagier mee, monsieur Batzouroff – zijn voornaam wordt nergens genoemd, maar was waarschijnlijk Dragoi (1879-1945). Bij het Meer van Laffrey, ten zuiden van Grenoble, raakte de taxi in een slip op de besneeuwde weg en botste tegen een elektriciteitsmast van gewapend beton. De chauffeur was ongedeerd en Batzouroff licht gewond, maar Jeanne was op slag dood doordat haar keel en halsslagader doorgesneden werden door versplinterd glas.

De chauffeur bleef achter bij Jeanne en de taxi, Batzouroff ging op zoek naar hulp. Hij liep tien kilometer naar het hospitaal van Vizille, werd daar verzorgd en keerde toen terug naar de plaats des onheils. Onder-tussen was daar hulp gekomen die weinig anders kon doen dan Jeanne over te brengen naar de vlakbij gelegen kapel van

Saint-Théoffrey, waar vastgesteld werd dat ze dood was. De Franse gendarmerie onderzocht ter plekke het ongeval en verhoorde de chauffeur en Batzouroff. De laatste verklaarde dat hij industrieel was, 49 jaar oud, geboren in Bulgarije, woonachtig te Parijs en dat hij niets wist over de aangelegenheden van zijn reis-genote of wat haar exacte identiteit was. Hij wilde met een taxi terug naar Parijs rijden en zij ook. Onderweg had ze hem verteld dat ze bezig was te scheiden van haar echtgenoot.

De politie vroeg Batzouroff om de tas van zijn medepassagiere te openen. Deze bevatte verschillende papieren en documenten op naam van baronne Van Lennep, echtgenote van monsieur Guerra Duval, gevolmachtigd minister van Brazilië in Berlijn.

Sensatie

In alle Franse dagbladen werd gemeld dat Jeanne bezig was met een scheiding. Hierna bleef Adalberto Guerra Duval volledig buiten beeld. Dat was ook het geval met Batzouroff, over wie nog in enkele kranten was gesuggereerd dat hij een relatie zou hebben met Jeanne. Maar zijn verklaring dat hij met de taxi naar Parijs wilde reizen en Jeanne dat toe-vallig ook wilde en daarom meereisde, was blijkbaar voldoende. Direct na het ongeluk reisde Jeannes moeder wél naar de plaats van het ongeluk, maar Adalberto niet. En later namen Batzouroff en Jeannes moeder samen de trein terug naar Parijs. Wat ze daar besproken hebben weten we niet.

Adalberto vervolgde na het overlijden van Jeanne zijn diplomatieke carrière. In 1933 werd hij overgeplaatst naar Lissabon en in 1935 naar Rome, wat zijn laatste standplaats was tot zijn pensioen in 1938. Daarna woonde hij tot zijn overlijden in 1947 in Petropolis in Brazilië. In zijn land is hij nog bekend als dichter: in zijn vrije tijd schreef Adalberto vrije verzen, die in diverse tijdschriften werden gepubli-ceerd.

▲ *Le Petit Parisien*, 3 april 1928. De naam van de echtgenote van Jeanne van Lennep wordt hier verhaspeld van Guerra Duval tot Guerra Dulac en Batzouroff heet hier Batzaroff. M. staat voor monsieur.

► *Hoek Lanckhorstlaan-Herenweg (zuidkant). De stoep achter de agent staat vol mensen. Geen wandelaars, maar kijkers. Geen bermtoerisme maar stoep-toerisme. Wim Apon legde deze straatbeelden in een mooie serie foto's vast.*

verkeersagenten voor en na school met het veilig oversteken. En de kinderen van die scholen hadden één fantastisch privilege: als je jarig was mocht je instappen in het zijspan van de Harley Davidson van de politie en werd je zo het laatste stukje naar school gebracht. De kleine Paultje was daar stikjaloers op. Hij zat op de Aerdenhoutse Schoolvereniging dus deze gelukzaligheid ging aan

zijn neus voorbij. Totdat... Was het de vriendschap van zijn vader met Berentsen? Het zou goed kunnen. In ieder geval werd Paul op zijn zevende verjaardag met de Harley opgehaald van huis, naar school gebracht en later ook weer thuisgebracht. En dat was nog niet alles. 's Middags kwamen de verkeersagenten Piet Keur, Wim Brouwer, Eef Beembroek en Karel van Leeuwen langs, elk met

▲ *Hoek Lanckhorstlaan-Herenweg (noordkant). Links op de hoek staat de schakelkast voor de verkeerslichten. Bij grote drukte bediende de agent de lichten met de hand. Achter de politiescooter is een nis in de bebouwing, waar in een houten kist het stopbord opgeborgen werd als het niet gebruikt werd. De nis is er nog, maar er staat nu een schutting voor.*

▲ De (verlengde) Schoollaan gezien in zuidelijke richting omstreeks 1925. Links de huizen die rond 1885 op de duinwal gebouwd zijn. Rechts de dertien martelaren.

► De Schoollaan gezien in zuidelijke richting rond 1920. Links het bouwland van de familie Willink (later werd hier het Wilhelminaplein gebouwd); rechts de bakkerij van Sijtsma, daarachter de groentezaak van Niek van der Meer (nu parkeerplaats Zwetsloot) en daarachter weer de twaalf apostelen.

▲ De Schoollaan omstreeks 1935, gezien in noordelijke richting. Links de vijf blokken van vier woningen, gebouwd tussen 1910 en 1920. Op de achtergrond de muziektent van Kunst Na Arbeid, rechts de bollenschuur van de familie Van Maris.

het niet, er was geen riool en nauwelijks straatverlichting. In donkere nachten kon je geen hand voor ogen zien. Het afvalwater werd voor op straat geloosd, iets dat verboden was. Maar het afvoeren van afvalwater achter de huizen was geen optie want daar lagen de drinkwaterputten. Tot overmaat van ramp lag er ook nog de stinkende vuilnisbelt. Deze werd pas in 1940 verplaatst naar het Rottegat aan het einde van de Zandlaan.

In 1930 werd ter hoogte van de huidige Willinklaan de muziektent van de fanfare Kunst na Arbeid door

vrijwilligers gebouwd. Tien jaar later werd de muziektent verkocht omdat de Bennebroekse jeugd het bouwsel regelmatig vernielde. In het begin van de jaren dertig kocht de gemeente Bennebroek een stuk bouwland van 'freule' Arnoldine Willink voor de bouw van achttien woningen aan de Schoollaan en achtendertig op het daar achter gelegen Wilhelminaplein. Alle sociale woningen, gebouwd in de eerste helft van de 20ste eeuw, zijn omstreeks de eeuwwisseling vervangen door nieuwbouw.

Voetbalclub RCH 110 jaar

Harry Opheikens

Voetbalclub RCH speelt sinds 1932 in Heemstede en draagt sinds 1965 de naam 'Racing Club Heemstede'. Dit jaar bestaat de club 110 jaar.

► Een uitgelaten menigte op de Heemsteedse Dreef op 6 oktober 1935, nadat RCH met 1-0 van Ajax had gewonnen.

Racing Club Heemstede: dat klinkt snel en stoer. Waarom Racing? Van oudsher komt de voetbalsport uit Engeland, waar veel van dat soort benamingen voorkwamen en daardoor ook in Nederland en België.

Nu was 'Racing Club Heemstede' niet de eerste naam. Een paar jongens die regelmatig een balletje traptten, besloten in 1911 een club op te richten met de naam FC Achilles. Na toetreding tot de Nederlandse Voetbalbond (NVB) werd de naam gewijzigd in FC Alcides. Na de verhuizing in 1912 van Velsen naar Haarlem werd de naam 'Racing Club Haarlem'.

RCH is in 1913 toegetreden tot de NVB. Na een moeizame start behaalde RCH na drie jaar zijn eerste kampioenschap. 'Racing Club Haarlem' schreef een uitzonderlijk kampioensverhaal in de Nederlandse voetbalgeschiedenis. Vier keer kampioen en één keer promovendus

in zeven jaar tijd, en dat in een steeds hogere klasse.

Na een nieuwe gedwongen verhuizing i.v.m. huizenbouw belandde RCH in 1920 in Schoten aan de Middenweg. Eind jaren twintig was RCH de grootste voetbalclub van Nederland met 57 elftallen.

Op 21 augustus 1932 speelde RCH tegen Ajax een vriendschappelijke wedstrijd vanwege de opening van het nieuwe complex aan de Sportparklaan in Heemstede. RCH won met maar liefst 9-4. Het zou daarna nog vaker voorkomen dat RCH van Ajax won.

In de oorlogsjaren werd er minder gevoetbald en waren er enkele strenge winters. Voetbal werd soms ingeruild voor schaatswedstrijden, getuige de foto van 1941 op blz. 35.

Vanaf 1956 speelde RCH betaald voetbal. In de jaren zestig waren er plannen het betaalde voetbal te saneren. Er waren toen fusieplannen tussen RCH, EDO en

Adriaan Pauw 2020, én 2021

Het kan niemand ontgaan zijn: 2020 was Adriaan Pauwjaar. Vorig jaar was het 400 jaar geleden dat koopman, bestuurder en diplomaat Adriaan Pauw de heerlijkheid Heemstede kocht. Om dat te vieren zijn er tal van activiteiten georganiseerd.

▲ In september 2020 organiseerde Winkeldomein Raadhuisstraat & Binnenweg Heemstede een speciale Pauwdag in Heemstede. Op deze dag was ook het Adriaan Pauwlied van het Ampzing Genootschap te horen.

tot sportverenigingen. En dat is goed gelukt, ondanks alle corona-maatregelen waar iedereen mee te maken kreeg. En eigenlijk is het jaar nog niet voorbij, want enkele activiteiten zijn uitgesteld naar 2021.

🌀 Kun je een paar voorbeelden noemen van wat er heeft plaatsgevonden?

Eigenlijk best veel. We begonnen al in december 2019, toen HBC zijn traditionele zaalvoetbaltoernooi, het Oliebol-lentoernooi, naar Adriaan Pauw vernoemde. Het winnende team kreeg van ons een Adriaan Pauwbokaal. En verder bijvoorbeeld de kunstwerk-wedstrijd van de Lions Heemstede-Bennebroek, met maar liefst veertig inzendingen en ruim zeshonderd inwoners die deelnamen aan de publieksjury. Of de verhalenwedstrijd die we samen met boekhandel Blokker

Hoe is het jaar verlopen? We vroegen het aan Jaap Verschoor, bestuurslid van de Stichting Adriaan Pauw.

🌀 Hoe kijk je terug op het Adriaan Pauwjaar? Met een goed gevoel.

Opzet van het jaar was dat de initiatieven voor Pauw-activiteiten vooral uit de bevolking zelf kwamen – van individuele burgers tot middenstand en van culturele instellingen

organiseerden, en het Adriaan Pauwlied van het Ampzing Genootschap. Dan natuurlijk het Adriaan Pauwbier van Café De 1ste Aanleg, de Pauwkaas van de Alexanderhoeve, het Adriaan Pauw Schermtoernooi – heel toepasselijk, want Pauw had een uitgebreide wapenverzameling. En samen met Podia Heemstede een concert plus lezing in de tuin van Huis te Manpad, en natuurlijk de Pauw-stripboeken. En volgens mij heeft bijna iedere Heemstedenaar ‘onze’ Adriaan Pauw (Fred Rosenhart) dit jaar ergens gezien.

🌀 Wat vond je het meest waardevolle van het jaar?

Het meest waardevolle is misschien wel dat je ziet dat een historische figuur voor verbinding in de huidige tijd kan zorgen, een van onze doelen. Kijk nou naar al die initiatieven: die hebben niet alleen Pauw uit de vergetelheid gehaald, maar ook heel veel creativiteit en gezamenlijke activiteiten opgeleverd. Wat natuurlijk ook heel fijn was, was dat de pers en de historische vereniging ruim aandacht aan Pauw schonken.

🌀 Wat moeten we absoluut weten over Adriaan Pauw?

Dat Adriaan en zijn nazaten veel voor Heemstede en Bennebroek hebben betekend: Pauw liet bijvoorbeeld de Zandvaart en Blekersvaart graven, bevorderde de blekersindustrie en liet de duinen beplanten, zodat we minder last hadden van het stuivende duinzand. Zijn zoon Adriaan jr., die heer van Bennebroek was, heeft de NH kerk aan de Binnenweg